

Turystyka martyrologiczna w Polsce

na przykładzie Państwowego Muzeum Auschwitz–Birkenau

pod redakcją naukową
Jadwigi Berbeki

PROKSENIA

Kraków 2012

Publikacja dofinansowana przez Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie.

Autorzy rozdziałów: Jadwiga Berbeka, Zbigniew Borek, Krzysztof Borodako, Krzysztof Lipecki, Agata Niemczyk, Michał Rudnicki, Józef Sala, Renata Seweryn, Dominik Ziarkowski

Redaktor naukowy: Jadwiga Berbeka

Recenzja: prof. Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach
dr hab. Teresa Żabińska

Korekta tekstu: Marek Chadziński

Zdjęcia na okładce: Zygmunt Kruczek

Spis treści

Wstęp (J. Berbeka)	5
I. Turystyka martyrologiczna jako forma ruchu turystycznego	9
1. Pojęcie i cechy szczególne turystyki martyrologicznej (J. Sala).....	9
2. Miejsce turystyki martyrologicznej w strukturze ruchu turystycznego (A. Niemczyk).....	14
3. Determinanty uczestnictwa w turystyce martyrologicznej (A. Niemczyk).....	24
3.1. Wprowadzenie.....	24
3.2. Czynniki popytowe	25
3.3. Czynniki podażowe	36
4. Podstawowe dobra turystyczne w turystyce martyrologicznej (J. Sala)	39
5. Miejsca martyrologii na ziemiach polskich (K. Lipecki)	46
II. Auschwitz-Birkenau – miejsce martyrologii wielu narodów	59
1. Historia powstania i funkcjonowania Obozu Koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau (Z. Borek).....	59
2. Liczba deportowanych i liczba ofiar Obozu Koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau (Z. Borek).....	65
3. Obszar Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau i jego zbiory (D. Ziarkowski).....	71
III. Muzeum Auschwitz-Birkenau jako komponent wartości pobytu turystycznego w Krakowie (w latach 2008–2010) (R. Seweryn)	85
1. Ruch turystyczny w Krakowie determinantą liczby odwiedzających Małopolskę	85
2. Wizyta w Muzeum Auschwitz-Birkenau jako element programu turystycznej wizyty w Krakowie	89
3. Profil demograficzno-społeczny krakowskiego turysty zwiedzającego dawny Obóz Zagłady w Oświęcimiu-Brzezince	97
3.1. Charakterystyka gościa krajowego.....	97
3.2. Sylwetka gościa zagranicznego.....	101
4. Podsumowanie	104
IV. Analiza turystyki martyrologicznej w Muzeum Auschwitz-Birkenau w latach 2000–2010 (K. Borodako)	107
1. Wielkość i struktura ruchu turystycznego w Muzeum Auschwitz-Birkenau.....	107
2. Sezonowość turystyki martyrologicznej w Muzeum Auschwitz-Birkenau	111
V. Motywy, zachowania i opinie odwiedzających Muzeum Auschwitz-Birkenau w 2011 roku (w oparciu o wyniki badań własnych)	115
1. Cel, zasady i operat ankietowania (K. Borodako).....	115
2. Struktura badanej próby (M. Rudnicki).....	117
3. Charakterystyka zachowań turystycznych zwiedzającego krajowego (M. Rudnicki)	120
4. Charakterystyka zachowań turystycznych zwiedzającego zagranicznego (M. Rudnicki)	127
5. Motywy odwiedzania Muzeum (J. Berbeka).....	134
6. Ocena poszczególnych elementów przekazu materialnego i duchowego (J. Berbeka).....	138
7. Odczucia turystów po wizycie w Muzeum i ich wpływ na rozwój osobowości jednostek (J. Berbeka)	156
Zakończenie (J. Berbeka)	163
Bibliografia	167
Spis tabel, rysunków i zdjęć	173